అడ్వాన్స్‌డ్ టెక్నాలజీ సెంటర్

తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, టాటా టెక్నాలజీస్ లిమిటెడ్‌తో కలిసి తొలి అడ్వాన్స్‌డ్ టెక్నాలజీ సెంటర్‌ను రంగారెడ్డి జిల్లా కందుకూరు మండలం పంజాగూడ గ్రామంలో ఏర్పాటు చేయనున్నారు. ఇందుకు ప్రభుత్వం రెండు ఎకరాల స్థలాన్ని కేటాయించింది. ఈ కేంద్రం ఏర్పాటుకు రూ. 42.64 కోట్లు వ్యయం చేస్తారు. ఇందులో టాటా టెక్నాలజీస్ లిమిటెడ్ వాటా రూ. 31.01 కోట్లు. మిగతాది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరిస్తుంది.

అంతర్జాతీయం

యూరోప క్లిప్పర్

- యూరోప క్లిప్పర్ అనే ప్రయోగాన్ని అమెరికాకు చెందిన అంతరిక్ష పరిశోధన సంస్థ నిర్వహించింది. నాసా ఇప్పటి వరకు ప్రయోగించిన అన్ని స్పేస్ క్రాఫ్ట్‌ల్లో ఇదే అతిపెద్దది. గురు గ్రహానికి చెందిన ఉపగ్రహాల పరిశీలనకు ఈ ప్రయోగాన్ని చేపట్టారు. అలాగే అక్కడ జీవనం అవుతుందా లేదా అనే అంశాన్ని కూడా పరిశీలిస్తారు. భూమి కాకుండా ఇంకా ఎక్కడైనా సముద్రాల జాడ ఉందా లేదా అనే అంశం కూడా ఈ పరిశీలనలో భాగంగా ఉంటుంది. సుమారు 2.9 బిలియన్ కిలోమీటర్లు ఈ స్పేస్‌క్రాఫ్ట్ ప్రయాణించనుంది. 5 సంవత్సరాల ఆరు నెలల తర్వాత తన లక్ష్యాన్ని చేరుకుంటుంది.

యునిసెఫ్

- యునిసెఫ్ సంస్థకు వస్తు, సేవలు అత్యధికంగా అందించే దేశాల జాబితాలో భారత్ మూడో స్థానంలో ఉంది. భారత్ సుమారు ఆరు బిలియన్ డాలర్ల సాయాన్ని వస్తువులు, సేవల రూపంలో అందించిందని ఆ సంస్థ వెల్లడించింది.

పేద రైతులపై పర్యావరణ మార్పు ప్రభావం

- పర్యావరణ మార్పుతో పేద రైతులపై తీవ్ర ప్రతికూల ప్రభావం ఏర్పడిందని ప్రపంచ ఆహార వ్యవసాయ సంస్థ తాజా నివేదికలో తెలిపింది. తీవ్ర వేడితో పేద రైతులు 5% ఆదాయాన్ని, వరదలతో 4.4% ఆదాయాన్ని కోల్పోయారని నివేదిక వెల్లడించింది.

షాంఘై సహకార సంస్థ

- ప్రాంతీయ భద్రత, ఆర్థిక సహకారం, ఉగ్రవాద నిర్మూలన తదితర అంశాలను షాంఘై కో ఆపరేషన్ ఆర్గనైజేషన్ సమావేశంలో చర్చించారు. సమావేశాన్ని అక్టోబర్ 15, 16 తేదీల్లో పాకిస్థాన్‌లోని ఇస్లామాబాద్‌లో నిర్వహించారు. భారత్ తరఫున విదేశాంగ శాఖ మంత్రి జైశంకర్ హాజరయ్యారు.

ఆసియాన్ సదస్సు

- 21వ ఆసియాన్-భారత్ సమావేశం లావోస్‌లోని వియాంటియాన్‌లో అక్టోబర్ 10న నిర్వహించారు. భారత ప్రధాని మోదీ దీనికి హాజరయ్యారు. ఆసియా ఖండానిదే 21వ శతాబ్దం అని మోదీ పేర్కొన్నారు. విద్య, వైద్యం, పర్యావరణ పరిరక్షణ అంశాల్లో ఇరు ప్రాంతాలు పరస్పరం సహకరించుకోవాలని నిర్ణయించాయి. అలాగే దక్షిణ చైనా సముద్రంలో ఉద్రిక్తతలను తగ్గించేందుకు ఒక ఒప్పందం అవసరమని ఆసియాన్ కూటమి అభిప్రాయపడింది. ఆగ్నేయాసియాకు చెందిన 10 దేశాలతో ఈ కూటమి ఉంది.

అల్జీరియా

- రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ముకు అల్జీరియా దేశంలోని సిది అబ్దెల్లా సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ పోల్ యూనివర్సిటీ గౌరవ డాక్టరేట్‌ను ఇచ్చింది.

కెనడా

- భారత్, కెనడా మధ్య దౌత్య సంబంధాలకు విఘాతం ఏర్పడింది. కెనడాలో ఉన్న భారత హై కమిషనర్‌తో పాటు ఇతర అధికారులను కూడా ఉపసంహరించుకుంది. అలాగే భారత్‌లో ఉన్న కెనడా రాయబారిని కూడా వెనక్కి పంపింది. ఒక హత్యకు సంబంధించి భారత అధికారిపై కెనడా ఎలాంటి ఆధారాలు లేకుండా ఆరోపణలు చేయడమే ఈ వివాదానికి కారణం.

రోజులు-ప్రాధాన్యం

అక్టోబర్ 17

- ప్రతి సంవత్సరం అక్టోబర్ 17న పేదరిక నిర్మూలన రోజుగా, అదే విధంగా ఇంటర్నేషనల్ అభిధమ్మ దివస్‌గా కూడా నిర్వహిస్తారు. ఈ ఏడాది పేదరిక నిర్మూలన రోజు ఇతివృత్తం 'ఎండింగ్ సోషల్ అండ్ ఇన్‌స్టిట్యూషనల్ మాల్‌ట్రీట్‌మెంట్'.

అక్టోబర్ 16

- ఇటలీలోని రోమ్ కేంద్రంగా పనిచేసే ప్రపంచ ఆహార సంస్థ 1945, అక్టోబర్ 16న ఏర్పాటయ్యింది. ఈ సందర్భంగా ఏటా అక్టోబర్ 16న ప్రపంచ ఆహార రోజుగా నిర్వహిస్తారు.

అక్టోబర్ 15

- ప్రపంచ విద్యార్థి దినోత్సవంతో పాటు అంతర్జాతీయ గ్రామీణ మహిళల రోజుగా కూడా అక్టోబర్ 15న నిర్వహిస్తారు. మాజీ రాష్ట్రపతి డాక్టర్ ఏపీజే అబ్దుల్ కలాం జయంతి అక్టోబర్ 15. ఆయన చేసిన సేవలకు ఆయన జయంతి రోజును ప్రపంచ విద్యార్థి రోజుగా నిర్వహిస్తారు. అలాగే ఆహార భద్రత, మహిళల పురోగతి, ప్రపంచ వ్యవసాయాభివృద్ధిలో కీలక పాత్ర పోషిస్తున్న గ్రామీణ మహిళల సేవలను గుర్తించేందుకు అక్టోబర్ 15ను ఎంపిక చేశారు.

తెలంగాణ

ఉన్నత విద్యామండలి చైర్మన్

- తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉన్నత విద్యామండలి కొత్త చైర్మన్‌గా ఆచార్య వి. బాలకిష్టారెడ్డి నియమితులయ్యారు. ఆయన నల్సార్ విశ్వ విద్యాలయం రిజిస్ట్రార్‌గా సుదీర్ఘ కాలం పనిచేశారు. అలాగే విద్యామండలి వైస్ చైర్మన్-1గా ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం ఆర్థిక శాస్త్ర విభాగం నుంచి ఇటీవల పదవీ విరమణ పొందిన ఆచార్య ఇటిక్యాల పురుషోత్తం నియమితులయ్యారు. వీరి పదవీ కాలం మూడేళ్లు.

ఎస్ఈఐ గ్లోబల్ కేపబిలిటీ సెంటర్

- ఆర్థిక రంగానికి చెందిన అంతర్జాతీయ దిగ్గజ సంస్థ ఎస్ఈఐ హైదరాబాద్‌లో గ్లోబల్ కేపబిలిటీ సెంటర్‌ను స్థాపించేందుకు సంసిద్ధత వ్యక్తం చేసింది. ఈ కేంద్రం మూలంగా రానున్న మూడేళ్లలో నైపుణ్యం కలిగిన సాఫ్ట్‌వేర్ ఇంజినీర్లు, ఆర్థిక రంగ నిపుణులకు సుమారు 1000కి పైగా ఉద్యోగాలు లభిస్తాయి.

అరుణోదయ నాగన్న

- సుద్దాల ఫౌండేషన్ ఆధ్వర్యంలో సుద్దాల హనుమంతు-జానకమ్మ జాతీయ పురస్కారాన్ని అరుణోదయ నాగన్నకు ప్రకటించారు. ఇందులో రూ. 25 వేల నగదుతో పాటు బహుమతి అందజేస్తారు.

దామగుండం రాడార్ స్టేషన్

- దామగుండంలో వీఎల్ఎఫ్ రాడార్ స్టేషన్‌ను కేంద్ర రక్షణ మంత్రి రాజ్‌నాథ్ సింగ్ ప్రారంభించారు. భారత నౌకదళానికి ఇది అత్యంత కీలకం. ఈ కేంద్రం దేశ సముద్ర సంబంధ ప్రయోజనాలను కాపాడే లక్ష్యంతో నిర్మాణమవుతుంది. వికారాబాద్ జిల్లా పూడూరు మండలం దామగుండం అటవీ ప్రాంతంలో ఈ స్టేషన్‌ను 2900 ఎకరాల్లో, రూ. 3100 కోట్లతో నిర్మించనున్నారు.

ఈ-మైగ్రేట్ పోర్టల్ వి2.0

- ఈ-మైగ్రేట్ వి2.0 పోర్టల్‌తో పాటు మొబైల్ అప్లికేషన్‌ను కూడా విదేశాంగ శాఖ ప్రారంభించింది. విదేశాల్లో పనిచేయాలనుకుంటున్న భారత పౌరులకు సాయం చేసేందుకు ఇది ఉద్దేశించింది. పాస్‌పోర్ట్‌తో సహా ఇతర ముఖ్య డాక్యుమెంట్లను డిజిటల్ రూపంలోకి మార్చుకొనేందుకు వీలుంటుంది. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉండే కామన్ సర్వీస్ సెంటర్లలో కూడా ఇది అందుబాటులో ఉంటుంది. స్థానిక భాషలో సేవలు అందుబాటులో ఉంటాయి. గల్ఫ్ దేశాలకు వెళ్లిన వాళ్లకు 24/7 పద్ధతిలో సేవలు అందిస్తారు.

బయోపాలిమర్ కేంద్రం

- దేశంలో తొలి బయోపాలిమర్ సౌకర్య కేంద్రం మహారాష్ట్రలోని పుణెలో ఏర్పాటు చేశారు. శిలాజ ఇంధనాల ఆధారిత ప్లాస్టిక్ వినియోగం వల్ల పర్యావరణానికి హాని ఉంటుంది. దీని స్థానంలో పర్యావరణ అనుకూల ప్లాస్టిక్‌ను తయారు చేయడానికి ఇది అనుకూలంగా ఉంటుంది.

ప్రపంచ జీవ ఇంధన కూటమి

- ప్రపంచ జీవ ఇంధన కూటమి సచివాలయాన్ని భారత్‌లో ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించారు. ఈ కూటమి ఏర్పాటును 2023, సెప్టెంబర్ 9న ప్రకటించారు. జీ-20కి భారత్ నేతృత్వం వహిస్తున్న సందర్భంలో ఈ కూటమి ఏర్పాటయ్యింది. ఇందులో భారత్‌తో సహా అర్జెంటీనా, బ్రెజిల్, అమెరికా, ఇటలీ, మారిషస్, యూఏఈ, సింగపూర్, బంగ్లాదేశ్ సభ్యత్వాన్ని కలిగి ఉన్నాయి.

ఆకలి సూచీ

- ప్రపంచ ఆకలి సూచీలో భారతదేశం 105వ స్థానంలో ఉంది. పోషకాహార లోపం, చైల్డ్ వేస్టింగ్ (ఎత్తుకు తగ్గ బరువు లేకపోవడం), చైల్డ్ స్టంటింగ్ (వయస్సుకు తగ్గ ఎత్తు లేకపోవడం) తదితర అంశాల ఆధారంగా ఈ సూచీని 127 దేశాలతో రూపొందిస్తారు. భారత్‌కు పొరుగున ఉన్న నేపాల్ 68, శ్రీలంక 56, బంగ్లాదేశ్ 84వ స్థానాల్లో ఉన్నాయి. కాగా పాకిస్థాన్ 109వ ర్యాంక్‌లో ఉంది. ఐర్లాండ్‌కు చెందిన కన్సర్న్ వరల్డ్‌వైడ్, జర్మనీకి చెందిన వెల్త్ హంగర్‌లైఫ్ అనే సంస్థలు ఈ సూచీని రూపొందించాయి.

జాతీయం

కృత్రిమ మేధ

- కృత్రిమ మేధ వినియోగంలో నైతికత కోసం ప్రపంచ స్థాయి నియమావళి ఉండాలని ప్రధాని మోదీ అభిప్రాయపడ్డారు. ప్రపంచ టెలికమ్యూనికేషన్ స్టాండర్డైజేషన్ అసెంబ్లీ సమావేశం న్యూఢిల్లీలో అక్టోబర్ 15న ప్రారంభమైంది. జెనీవా కేంద్రంగా పనిచేసే ఇంటర్నేషనల్ టెలికమ్యూనికేషన్ యూనియన్ ఆధ్వర్యంలో ఈ సమావేశం కొనసాగింది. సంఘ విద్రోహ శక్తులకు కృత్రిమ మేధ పరిజ్ఞానం అందకుండా చూడాలని సమావేశం అభిప్రాయపడింది.

పునరుత్పాదక శక్తి

- 2024 అక్టోబర్ 10 నాటికి దేశంలో పునరుత్పాదక శక్తి 200 గిగావాట్లకు చేరింది. అత్యధికంగా పునరుత్పాదక శక్తిని ఉత్పత్తి చేసిన రాష్ట్రాల జాబితాలో రాజస్థాన్ అగ్రస్థానంలో ఉంది. ఆ తర్వాత వరుసగా 2, 3, 4 స్థానాల్లో గుజరాత్, తమిళనాడు, కర్ణాటక ఉన్నాయి.

చిరుతల సంఖ్య

- దేశంలో అత్యధికంగా చిరుత పులులు రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల్లో విస్తరించి ఉన్న నాగార్జున సాగర్-శ్రీశైలం పులుల రిజర్వ్‌లో ఉన్నాయని ఇటీవల విడుదలైన '2024 భారత్ ఎన్విస్టాట్స్' నివేదిక పేర్కొంది. మొత్తం ఇక్కడ 360 రిజర్వ్‌లు ఉన్నట్లు వెల్లడించింది. నల్లమల అడవి ప్రాంతంలో ఈ పులుల రిజర్వ్ విస్తరించి ఉంది.

కనీస మద్దతు ధర పెంపు

- ఆరు రబీ పంటలకు కనీస మద్దతు ధరలను పెంచుతూ కేంద్ర క్యాబినెట్ నిర్ణయం తీసుకుంది. 6.59% ఈ పెంపు ఉంది. దీంతో గోధుమలు క్వింటాలుకు రూ. 150 పెరగనుంది. అత్యధికంగా రాప్సీడ్, ఆవాలకు అధికంగా పెరిగాయి. వీటికి క్వింటాలుకు రూ. 300 అధికంగా చెల్లించనున్నారు. అలాగే వారణాసి-పండిట్ దీన్ దయాళ్ ఉపాధ్యాయ మల్టీ-ట్రాకింగ్ ప్రాజెక్టుకు కూడా ఆమోదం తెలిపారు. ఉత్తరప్రదేశ్‌లో గంగా నదిపై రైలు-రోడ్డు వంతెనను నిర్మించేందుకు ఉద్దేశించిన ప్రాజెక్ట్ ఇది.

బీఈఎంఎల్

- దేశంలో తొలిసారి హైస్పీడ్ రైలును బీఈఎంఎల్ సంస్థ తయారు చేయనుంది. గంటకు 280 కిలోమీటర్ల వేగంతో ఇది ప్రయాణించనుంది. దేశంలో తొలి హైస్పీడ్ రైలు అహ్మదాబాద్-ముంబయి మధ్య నడవనుంది. బీఈఎంఎల్ పూర్తి రూపం- భారత్ ఎర్త్ మూవర్స్ లిమిటెడ్. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ.

హెచ్ఏఎల్

- 14వ మహారత్న సంస్థగా హిందుస్థాన్ ఏరోనాటిక్స్ లిమిటెడ్ సంస్థను ప్రకటించారు. కర్ణాటకలోని బెంగళూరు కేంద్రంగా ఈ సంస్థ పనిచేస్తుంది.

జాతీయ జల అవార్డులు

- మొత్తం 38 విభాగాల్లో ఈ అవార్డులను ప్రకటించారు.
- ఉత్తమ రాష్ట్రాలు- 1. ఒడిశా, 2. ఉత్తరప్రదేశ్, 3. గుజరాత్-పుదుచ్చేరి (ఉమ్మడిగా)

వేర్వేరు జోన్లలో ఉత్తమ నగరాలు

- దక్షిణ జోన్- విశాఖపట్నం
- ఈశాన్యం- ధలాయ్
- ఉత్తరం- ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని బండ, జమ్మూ కశ్మీర్‌లోని గండెర్‌బల్
- తూర్పు- ఒడిశాలోని బాలాసగర్
- పశ్చిమం- మధ్యప్రదేశ్‌లోని ఇండోర్
- ఉత్తమ గ్రామ పంచాయతీ- కేరళలోని పుల్లంపార (తిరువనంతపురం జిల్లా)

వార్తల్లో వ్యక్తులు

సోమ్‌నాథ్

- ఇస్రో చైర్మన్ సోమ్‌నాథ్‌కు ఇంటర్నేషనల్ ఆస్ట్రో నాటికల్ ఫెడరేషన్ వరల్డ్ స్పేస్ అవార్డ్ దక్కింది. చంద్రయాన్-3తో విజయవంతం చేయడంలో కీలక పాత్ర పోషించినందుకు ఆయనకు ఈ గుర్తింపు దక్కింది.

ఒమర్ అబ్దుల్లా

- జమ్మూ కశ్మీర్ ముఖ్యమంత్రిగా ఒమర్ అబ్దుల్లా ఎన్నికయ్యారు. 370 అధికరణం ఉపసంహరించుకున్న తర్వాత అధికారంలోకి వచ్చిన తొలి ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వం ఇదే.

పరమేశ్

- ఇండియన్ కోస్ట్ గార్డ్‌కు కొత్త సారథిగా పరమేశ్ నియమితులయ్యారు

నోబెల్ అవార్డులు

అర్థ శాస్త్రం

- డారెన్ ఆసిమొగ్లు, సైమన్ జాన్సన్, జేమ్స్ రాబిన్సన్ ఈ ఏడాది అర్థ శాస్త్రంలో నోబెల్ పొందారు. ఆర్థిక అసమానతలను తగ్గించడం, ఆర్థిక వృద్ధిలకు వీరి పరిశోధనలు దోహదం చేస్తాయని నోబెల్ కమిటీ అభిప్రాయపడింది.

శాంతి

- జపాన్‌కు చెందిన నిహోన్ హిడాంక్యో సంస్థకు దక్కింది. అణ్వాయుధ రహిత ప్రపంచాన్ని సాధించేందుకు ఈ సంస్థ తీవ్రంగా కృషి చేస్తుంది.

వి. రాజేంద్ర శర్మ
ఫ్యాకల్టీ
9849212411